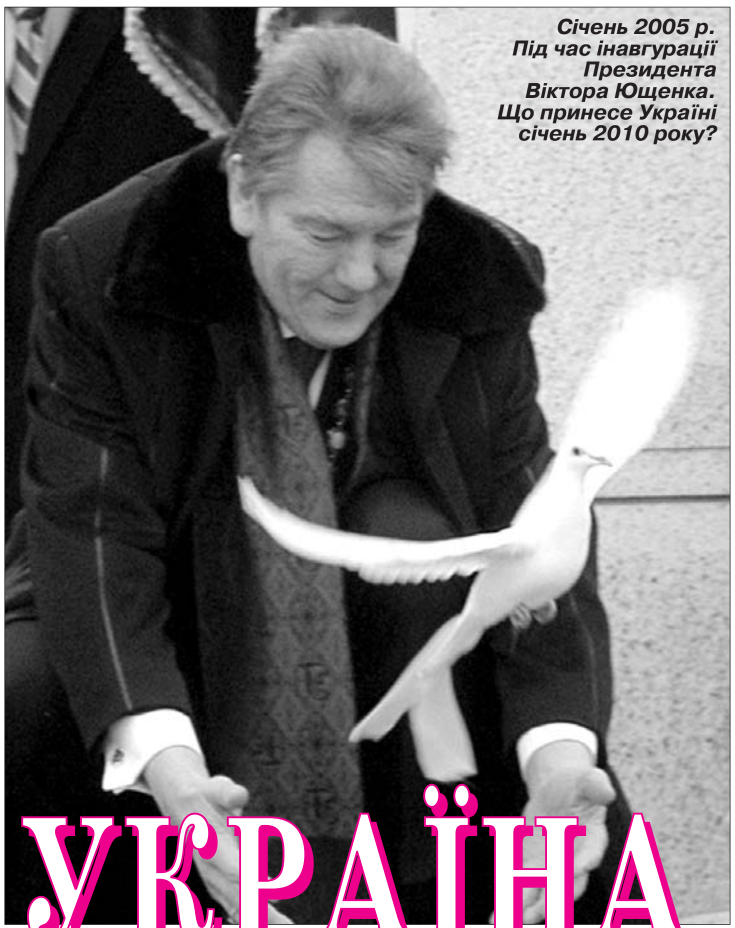
Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 4 серпня 2009 року № 31 (299)

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Січень 2005 р. Під час інавгурації Президента Віктора Ющенка. Що принесе Україні січень 2010 року?

УКРАЇНА 2010:
стратегія і тактика виживання

Петро МАСЛЯК

Сучасні геополітики стверджують, що людський чинник у процвітанні чи занепаді країни на політичній карті світу в доленосні періоди її існування є визначальним.

Україна на початку 2010 року постає перед вибором. Що це за вибір? Йдеться про мало кому в Україні зрозумілу спробу Росії відправити українських хлопців на війну до Північного Кавказу, яка у нас на очах розгортається там, як пожежа. В мене є абсолютно достовірні дані, що в Росії хлопці з проблемних лабораторій і тимчасових творчих колективів уже і тексти указів майбутнього "свого" президента України підготували зі скасуванням пільгових відстрочок студентам вищих навчальних закладів, щоб вони поповнили найпроблемніший на Північному Кавказі молодший командний склад. І механізм переходу до проросійської диктатури в Україні, без чого нічого реального в цьому сенсі зробити не можна, вже розробили. Аж до відновлення смертної кари за відмову від виконання "свого інтернаціонального обов'язку".

Московський патріарх зовсім не випадково нині приїхав в Україну. Саме хлопці з проблемних лабораторій порадили. Пора. Це ж саме Московський патріархат, забувши божу заповідь "не вбий", офіційно і відкрито освячує солдатів, танки, автомати, гранатомети, сатанинські системи "Град", військові літаки і вертольоти, які відправляються на бійню до Північного Кавказу. А потім ця зброя здійснює поголовні "зачистки" і "килимові" бомбардування. Ось таке освячене московською церквою вбивство. А ви ходите молитися до церков Московського патріархату. Я до вас звертаюся, українці.

Нині долею і хлопцями з проблемних лабораторій ми поставлені перед тим, що і Янукович, і Тимошенко за їхньої прямої чи прихованої проросійськості виявляються смертельно небезпечними для наших дітей і онуків. Коли постає питання врятування від смерті наших хлопців, то лише Ющенко, через повне його несприйняття Росією, може це зробити.

А тепер я звертаюся до "п'ятої колони" російського імперіалізму в Україні напередодні президентських виборів. Як сказав один чоловік: не треба ляпати в Україні язиками, доведіть свою любов до Росії на ділі.

Закінчення на 3-й стор.

АКЦІЯ

ЛЬВІВ ЗУСТРІВ ВЕЛОМАРАФОН

У неділю 2 серпня Львівська обласна організація Конгресу Українських Націоналістів зустрічала велопробіг "Європейськими стежками Степана Бандери".

Софія ДАНИЛИХА

Цей пробіг розпочався 1 серпня у селі Соснівка. Велосипедисти того ж дня відвідали Сокаль, Червоноград, Великі Мости, Зіболки. Наступного дня, як і планувалося, марафон попрямував у Дубляни, до Львова і Миколаєва. 3 серпня марафон – Жидачів, Журавно і Калуш, 4-го – Старий Угринів, Брошнів, Долина, Болехів, Воля Задеревацька, Моршин, 5-го – Стрий, Дрогобич, Самбір та 6 серпня – Мостиська. Це було останньою значущою точкою шляху Степана Бандери в Україні. Далі веломарафон відвідає Сянок, Краків, Освенцім, Піщани (Словаччина), Відень (Австрія) і завершиться пробіг у Мюнхені (Німеччина) вшануванням пам'яті Степана Бандери на його могилі.

Закінчення на 3-й стор.

МЕЧ ДУХОВНИЙ

ВШАНУВАЛИ ПОСМЕРТНО ЛИЦАРЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЧЕСТИ
21 липня Іванові Гнатюку виповнилося б 80 літ

Роман СМІЛКА

З віками грань між ерами зітреться,
Життя моє загубиться в імлі,
Але у вічність проросте із серця
Моя любов до рідної землі.
Іван Гнатюк

У багатьох енциклопедичних джерелах, монографіях зазначається, що Іван Гнатюк народився 27 липня 1929 року. Однак нещодавно з'ясувалося, що насправді його уродини – 21 липня. Саме цього дня у м. Бориславі на Дрогобиччині відбувся вечір пам'яті з нагоди вісімдесятиліття від часу народження письменника, політв'язня, почесного жителя Борислава, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка – Івана Федоровича Гнатюка.

Захід зібрав рідних, друзів, знайомих митця та пошановувачів його творчості з Дрогобича, Стрия, Самбора, Старого Самбора, Городка та інших населених пунктів Львівщини. Прикро, що на такий захід не завітали ні очільник Всеукраїнського товариства "Просвіта" Павло Мовчан, ні голова Національної спілки письменників України Володимир Яворівський, ні інші поважні особи, котрих заздалегідь запрошували. Щоправда, вітальну телеграму з нагоди ювілею за підписом Романа Лубківського і Левка Різника таки прислали зі Львівської письменницької спілки. Ось уже чотири роки, як Іван Гнатюк відійшов у засвіти, втім, звучання його правдоборного, викривального, громового слова з кожним днем тільки дужчає, і багатьох негідників, фарисеїв, словоблудів лякає; вони ж вдають, що нічого не чують. Тішить те, що люди, які за життя письменника були найближчими до Івана Федоровича, й ті, котрих його слово спонукало до осмислення себе і України, – навіть після смерти не забувають про нього. Саме їх я й побачив у залі.

Розпочався згаданий вечір із прочитання Гнатюкового вірша "Дух одвічної стихії". Після чого всі присутні заспівали Державний Славень і помолилися за упокій душі митця. Відтак, ведучий і режисер заходу Андрій Спас відзначив: "Ім'я Івана Гнатюка добре відоме в усьому українському світі, й бориславці пишаються тим, що понад чотири десятиліття він прожив у Бориславі. За участь у національно-визвольних змаганнях Гнатюк побував у багатьох концентраційних комуно-більшовицьких таборах; був цькований і переслідуваний після звільнення, аж поки Союз не розпався. Терновими вінками була устелена його хресна дорога, та Іван Федорович пройшов її гідно, залишивши по собі 25 книг. Він є лауреатом літературної премії імені Маркіяна Шашкевича та єдиним поетом-політв'язнем, який отримав Шевченківську премію. Для одних його поезія – це холодний душ на захмелілі голови, для інших – розрада в безнадії. Він страждав разом з Україною і за Україну, за нас, які ще й зараз, на жаль, не сповна це усвідомили..."

Закінчення на 2-й стор.

ГАЛИЧИНА ВИМАГАЄ ПОКАЯННЯ МОСКОВСЬКОЇ ПАТРІАРХІЇ ЗА ВБИВСТВА І ГРАБУНОК

Свого посланця в Україну відправила так звана Московська Патріархія – патріархія, котра сповідує дивну релігію – сукупність мусульманства, поганства і віддалених засад християнства. Вражаюча гендерна нерівність, титулованість очільників, захоплення світським життям, давнє обожнювання кесарів, за котрими числяться досить темні справи, приписи щодо одягу, поведінки, рухів членами тіла і т.п. свідчать про надмірне захоплення земними цінностями, котрі ведуть до пекла.

Титулованість глави РПЦ званням Патріархія, котре кілька століть тому було куплене за оберемок соколиних шкірок, відображає небезпечні багатовікові тенденції в Московській Церкві та планомірне її відокремлення від основ християнства. Чого вартує людина, спільнота без титулів? З чим вона залишиться і піде на Суд Божий?

"Найменший із вас потрапить в царство Боже", – каже Ісус Христос.

Церква не твориться кесарем, а постає із глибин людських душ, просвічених Святим Духом.

"Оцінюйте по їхніх справах", – каже Ісус Христос, а не по титулах.

Тож які цілі приїзду московського духівника?

Дійсно злитися духовно із Українським Народом історично і сьогоденно та разом прожити кілька днів?

Чи, можливо, це приїзд окупантського наставника з метою ревізії награбованого та з німим благословенням своїх співвітчизників – московських катів, котрі дико і масово різали українців у 40-х роках XX століття.

Міста і села Західної України всіяні горами могил із страшенно закатованими мирними людьми у 40-х роках XX століття в застінках НКВД, із тисячами вбитих та привселюдно страчених через повішання і розстріл московськими бандитами у 1944–1951 роках XX століття, із тисячами закатованих священиків і вірних Української Греко-Католицької Церкви в тюрмах НКВД за спроби Російської Православної Церкви ліквідувати УГКЦ, в той час, коли Синод Московської Патріархії "жирував" на спецзабезпеченні НКВД, КДБ у тісній співпраці з ними. Християнин – людина, котра вибрала між мамоною і Богом – Бога перш за все потребує покаяння, бо не відає, коли заберуть його душу. Покаяння щирого, що лине з глибини душі, а не з застінків ФСБ.

Спільно організований НКВД, комуністами і Російською Православною Церквою в 1946 р. Собор УГКЦ на крові і трупах греко-католиків пролив океани людської крові, став причиною жахливих катувань людей, багатьох смертей від голоду, холоду, хвороб у Московському рабстві в Сибіру. Собор, котрий творився спільно з НКВД і Московською Патріархією в катівнях НКВД, передував незчисленним вбивствам, нелюдським катуванням мирних людей, духівництва, вірних з лона УГКЦ. Тисячі священиків, монахів і монахинь УГКЦ загинули в жахливих муках від спільних катувань диких московських еНКВДистів та представників Московського Православ'я з вимогою перейти на Православ'я.

Диявол у співдії із Московським Патріархатом творив жахливі справи.

Диявольські катування породили десятки тисяч знаних і незнаних мучеників за віру, Блаженних, Святих, котрі не вийшли з лона УГКЦ і залишились духовно поєднаними із Святою Католицькою Церквою, терплячи нелюдські катування.

Тому приїзд Московського Патріарха породжує безліч запитань. Якщо Московський Патріарх представляє християнську церкву, то він повинен, перш за все, відвідати могили жахливо закатованих українців його ж співвітчизниками, могили вірних УГКЦ, котрі були замордовані спільно еНКВДистами і Московською Патрархією під час творення так званого Собору та розграбування Святинь УГКЦ і вбивств після 1946 р.

Він повинен просити прощення в Українського Народу за організацію страшного терору на Галичині з метою ліквідації УГКЦ. У того народу, котрий вже давно виголосив анафему Московії на віки вічні. У галичан, котрі засудили віковічну Московську деспотію, породжену пеклом. Він повинен покаятись на могилах Мучеників за Віру, котрі простягаються від Карпат і до Далекого Сходу Росії. Перед нащадками закатованих греко-католиків вимолювати прощення у Всевишнього, відбуваючи важку покуту.

Від українських чиновників вимагаємо свідомої діяльности, а не вчинків за принципом Понтія Пилата – щоб догодити усім і втриматись при владі, вчергове розіп'явши Ісуса Христа.

Ігор ОСТРОЖИНСЬКИЙ,
громадський Комітет Захисту Прав Людини,
дослідницький Центр Всестороннього Вивчення Життєдіяльності Людини та Суспільств.
Тернопіль

До візиту московського патріарха Кирила в Україну

* * *

Не вірте,Одесо та Харків,
в чекістсько-попівський дурман:
нащадки монгольських баскаків
знов дбають про єдність слов'ян.

* * *

Очам вже бачити нестерпно,
вже вухам слухати набридло,
як люблятьcя московське стерво
і наше бидло.

Сергій БОРЩЕВСЬКИЙ

МЕЧ ДУХОВНИЙ

ВШАНУВАЛИ ПОСМЕРТНО ЛИЦАРЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЧЕСТИ

Також виступив доктор богослов'я, декан Бориславський, настоятель місцевого храму св. Анни – отець Роман Василів, який наголосив, що Гнатюк був учителем учителів і не ганявся за щастям, а самовіддано працював, аби залишити щось хороше по собі для прийдешніх поколінь.

Ведучий заходу розповідав про віхи життя поета, появу його збірок, вірші з яких декламували юні читці – переможці й призери міського поетичного конкурсу імені Івана Гнатюка, що пройшов навесні у Бориславі, звучали і пісні на слова його поезій. На сцену виходили владовці, друзі, знайомі Гнатюка, котрі згадували його у різних ситуаціях. Так, професору Дрогобицького державного педагогічного університету Михайлу Шалаті хотілося б дочекатися того часу, коли Іванові Гнатюку посмертно присвоять звання Герой України.

Ветеран національно-визвольних змагань Володимир Копись розповів присутнім, що І.Гнатюк ще 14-річним хлопцем, виконавши перше завдання районного проводу ОУН, ступив на шлях боротьби, яка тривала до останнього подиху.

Власні поетичні рядки, присвячені Іванові Федоровичу, прочитали зі сцени самбірчанки Любов Праць і Оксана Скварко, яких Гнатюк благословив колись на солодкі муки творчости, подружжя Надія та Ізидор Гнатіви зі Стрия.

Письменнику Ігорю Нижнику непросто було згадувати побратима Гнатюка, якого знав майже півстоліття. Пан Ігор наголосив, що Іван Федорович відбувся і після його відходу у кращі світи. Тому мусимо розвивати себе через його слово, як і через живе слово Шевченка, Франка, Лесі Українки, Бандери...

Цікаво, що одного разу в господі Івана Гнатюка гостював наш незрівняний співак Василь Зінкевич. І коли Івана Федоровича висунули на здобуття найвищої літературної премії, то Зінкевич написав у Шевченківський комітет зворушливого листа на підтримку бориславського поета. Бачимо, як великий співець-патріот зумів відчути чисту і нуртливу душу іншого великого митця-патріота.

Добрий друг Гнатюка, літератор Віктор Романюк з сумом констатував, що за життя Іван Федорович не відчував особливої прихильности з боку бориславських владовців: "Було б добре, коли би ми шанували людей не тільки після смерти. А то настільки змаліли, що нікуди вже далі".

"Іван Гнатюк, вічний бунтар, піднісся до рівня світових поетів, тому що був "хребетним" чоловіком на противагу безхребетним плазунам. Але згадуючи Івана Федоровича, не можемо забувати про його дружину – Галину, якій довелося стільки перетерпіти", – зазначила письменниця зі Старосамбірщини Ольга Яворська.

Свої спомини про батька розповіла донька Любов Гнатюк.

– Тато був неспокійним, – каже пані Люба, – він весь час боровся з хворобою. Смертний вирок йому замінили на 25 років каторги. Розуміючи, що не виживе, якось він, роздягнувшись догола, попрямував за колючий дріт. Його наздогнав конвоїр і почав просити, щоби повернувся назад, оскільки зайшов у заборонену зону. "Тож я мушу тебе вбити, але не можу цього зробити, – плакав вартовий. – А коли тебе не розстріляю, то вб'ють мене". І батько пошкодував цього чоловіка й повернувся. Згодом у Миколаєві татові вирізали здорову частину легень, а хвору – залишили, думали – помре. Та він наперекір усім недугам прожив до 76 років...

На фото: портрет Івана Гнатюка, намальований у тюрмі його побратимом, співкамерником – Миколою Волощуком.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

МЕТАМОРФОЗИ ЧАСУ

ІНДУЛЬГЕНЦІЯ НА ОСВІТУ, або Наруга над справедливістю

Грані абсурду української вступної кампанії

Костянтин РОДИГІН, студент

Свого часу впровадження Міністерством освіти зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) було вмотивоване прагненням до об'єктивного оцінювання якости знань, забезпечення прозорого вступу та рівного доступу до вищої освіти, подолання горезвісної корупції на вступних іспитах тощо. Відтоді пройшло чимало часу, і ситуація зі вступною кампанією, пройшовши певні хворобливі трансформації, аж ніяк не змінилася на краще.

Філософські питання про принципову можливість точного об'єктивного опису якісних феноменів кількісними параметрами (зведення якости до кількости) та актуальні проблеми тестології розглядати не станемо. Будемо вважати, що система ЗНО непогрішима та дає нам залізну істину, яка виражена в балах сертифіката – найголовнішого документа, що має абітурієнт.

Але далі починається найцікавіше. Здавалося б, що для повної прозорости вступної кампанії має бути проведений вільний неупереджений конкурс сертифікатів, де єдиним аргументом є сума тестових балів за певними предметами. В першу чергу ставати студентами мають власники більших балів, тобто ті люди, які мають найякісніші знання та найбільші здібности до навчання. Така ситуація здається логічною та справедливою. Але все не так. Система освіти, як і вся система влади в країні, хвора. Вона схожа на божевільного, права рука якого не знає, що робить ліва. Ці "внутрішні суперечності", "єдність та боротьба протилежностей" аж ніяк не можуть бути виправдані сентенціями про діалектичний розвиток. Це давно вже перейшло у трагікомічний театр абсурду.

Ключовим елементом цього абсурду є факт існування категорії "осіб, що мають право на позаконкурсний вступ до вищих навчальних закладів", чи так званих "пільговиків", що включає широчезний спектр категорій. Система, декларуючи з одного боку Конституцією (ст.53) рівні права людей на доступ до вищої освіти "на конкурсній основі" (цитата), з іншого боку сама собі суперечить, створюючи нову касту "недоторканних", ставлячи її ніби над законом та тим самим грубо порушуючи вищезгадане право людини та громадянина.

Я розумію, що діти-сироти, чорнобильці, діти загиблих шахтарів, інваліди тощо заслуговують на певну допомогу від держави, на пільги на проїзд у транспорті, на проживання в гуртожитку тощо. Але ніяких пільг на вступ до вишів ні для кого бути не повинно! Якщо ми проголосили право на рівний доступ до вищої освіти в Конституції, прагнемо до чесности та об'єктивности, вводячи ЗНО та сертифікати, то нехай вже всі вступники будуть рівні перед храмом науки в своїх можливостях. Тільки сертифікат має бути показником при цьому! Інакше маємо абсурд, коли людей беруть до вишів (до інтелектуальної еліти!) не за інтелектуальними показниками, а за незрозумілі "заслуги", які, до речі, при цьому конкретно не вказуються (а де ж прозорість процесу?). До того ж, саме тут з'являється можливість масштабних фальсифікацій та попрання "об'єктивности" оцінювання у вигляді "липових" довідок про належність до "обраних". Корупція вступної кампанії не зникла, вона просто перевдягнулася з професорських мантій у білі халати лікарів, які за гроші запишуть будь-кого інвалідом і дадуть індульгенцію на вступ, яка виявляється пріоритетнішою за сертифікат. І після цього армії "пільговиків", справжніх та липових, часто-густо безталанних, атакують виші, інколи окуповуючи цілі спеціальності, та викидають за борт здібних та чесних абітурієнтів із вищими балами, які прагнули вступити до вишу своїм власним розумом...

Що це – цілеспрямована диверсія проти інтелектуального потенціалу країни? Ганебний юридичний казус через неузгодженість законодавства? Збіг обставин? Хто приклав до цього руку і хто винний? Хто мусить відповісти? На кого подавати до суду та чи були якісь прецеденти минулого року? Чи існує щось подібне в цивілізованих країнах? Чому Міністерство освіти все розуміє, але імпотентно розводить руками? Де широко розрекламована "справедливість", і чи варто за неї боротися? Всі ці запитання залишу відкритими...

Ясно одне – ми зіткнулися з черговим облудним фарисейством у комуно-соціалістичному дусі. До нього ідеально пасує гасло, виголошене Джорджем Оруелом у його сатиричній "Скотофермі": "Всі тварини рівні, але деякі – рівніші за інших".

Ситуація може змінитися лише тоді, коли громадськість організовано та переконливо скаже своє вагоме слово, прикладе зусилля до зламу системи та відновлення справедливості. В іншому випадку система продовжить ламати нас.

м. Донецьк

АКЦІЯ

ЛЬВІВ ЗУСТРІВ ВЕЛОМАРАФОН

Мета акції полягає в реабілітації імені та вшануванні пам'яти одного з найбільших національних героїв України Степана Бандери.

З усіх місць, які відвідали чи ще відвідають велосипедисти, вони беруть у дорогу капсули з землею, які доставлять на могилу Провідника Нації.

Організатором веломарафону є Благодійний Фонд "Еко-милосердя", який має шестирічний досвід проведення багатоденних дитячих веломарафонів в Україні та у Європі.

Генеральним партнером акції та співорганізатором є Львівська обласна рада (голова Мирослав Сеник) та асоціація місцевих рад "Ради Львівщини" (виконавчий директор Сергій Купчак).

Партнерами акції виступають усі міста та райони, через які прокладений маршрут марафону. Кожен з партнерів організовує публічні заходи під час проходження веломарафону на відповідній території, бере пропорційну участь у фінансуванні акції. На велосипедній формі одного з веломарафонців розміщується назва і герб одного з партнерів. Інформаційну підтримку проведенню акції надали ТРК "Інтер-Захід" і Радіо "Незалежність".

Співорганізаторами акції виступили політичні партії УРП "Собор" і ЛОО КУН, яка також стала генеральним партнером.

У місті Сокаль велосипедистів привітальним словом зустрів заступник голови Конгресу Українських Націоналістів, голова ЛОО КУН Микола Пшевлоцький. У Жовкві учасників веломарафону вітав заступник голови Жовківської райдержадміністрації, член Проводу ЛОО КУН Михайло Козак. У містечку Дубляни, де студіював аграрні науки Степан Бандера, біля пам'ятника і музею його імені теж відбувся мітинг-зустріч з учасниками велопробігу. З вітальним словом виступив від Конгресу голова ЛМО Тарас Федів. Під його орудою веломарафонців супроводжував автопробіг до Львова під червоно-чорними прапорами.

Біля пам'ятника Провідникові ОУН у Львові пробіг зустрічала міська громадськість. У мітингу, який провадив член Головного Проводу КУН Ігор Данилиха, брали участь і молодь, і поважні ветерани національно-визвольної боротьби. Зі словом привітання до учасників марафону звернулися: депутат облради Андрій Микуш, голова БФ "Еко-милосердя" Павло Савчук, голова НОК Львівщини Мирослав Герцик, голова товариства політв'язнів і репресованих Петро Франко, член Братства ОУН-УПА, журналіст Степан Вискіль, голова ЛОО УРП "Собор" Степан Середа. У свою чергу, учасники марафону звернулися до присутніх зі словами вдячности.

Отець Іван з церкви Пресвятої Євхаристії УГКЦ благословив марафонців у дорогу, а також вручив капсулу із землею, яку до Дня Незалежности буде доставлено на могилу Степана Бандери. Велосипедистам молоді дівчата-націоналістки вручили квіти і подарунки.

Промовці у своїх виступах висловили сподівання, що велопробіг буде традиційним і нестиме європейцям позитивну інформацію про Україну, про Степана Бандеру. Разом з тим, учасники акції озвучили мрію, що невдовзі у нашій столиці постане Національний Пантеон, в якому свій останній притулок знайдуть найкращі сини Української Нації, в тому числі й Степан Бандера.

Софія ДАНИЛИХА

Закінчення. Початок на 1-й стор.

УКРАЇНА 2010: стратегія і тактика виживання

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Формуйте зі своїх дітей і онуків взводи, роти і батальйони і відправляйте їх на Північний Кавказ для допомоги "истекающей кровью братской России". І старшому поколінню резервістів в Росії "дел невпроворот". Нічого ховатися в Україні, де, за вашими ж словами, так погано, коли є Росія, де все так добре. Виступаю з ініціативою для "п'ятої колони" Росії в Україні створити організації "Наша прекрасная Отчизна Россия" або "И дым Отечества нам сладок и приятен".

Війна на Кавказі розгорτається з новою силою. Новий її етап суттєво відрізняється від попереднього. Вперше з 1991 року Росія зіткнулася з реальною загрозою повної втрати всього Північного Кавказу. Саме з цього усвідомлення кремлівськими авантюристами і надходить найбільша небезпека для України. Нині перед українцями стоїть проблема обрання не хорошого чи поганого Президента, а обрання такого, який врятує наших дітей, онуків, братів, батьків, чоловіків від загибелі.

Петро МАСЛЯК

СУСПІЛЬСТВО

ДЕСЯТЬ АНТИКРИЗОВИХ ДІЙ

Володимир ЧЕРНЯК,
доктор економічних наук, професор

Фінансово-економічна криза має системний характер, тому вихід із неї можливий лише на основі системних заходів. Для цього необхідно зробити низку дій.

Перша дія – унеможливити дефолт.

Необхідно реструктуризувати зовнішній борг комерційних банків і корпорацій, що становить понад $80 млрд. Це частково зроблено, але 2009 року доведеться виплатити від $12 до $20 млрд. За прогнозом, на кінець року заборгованість "Нафтогазу" складе 27 млрд грн. Її треба покрити за рахунок кредитів. Кожна четверта приватна структура неспроможна сплатити борг. Надзвичайно важливо подолати вкрай негативну тенденцію, що пов'язана зі спробами конвертувати борг приватних комерційних банків і корпорацій у державний борг. У зв'язку з цим важливо залучати фінансові ресурси іноземних банків, які володіють українськими.

Друга – відновити функціонування банківської системи.

Треба подолати кризу ліквідності. Рятувати потрібно не банки, а депозити населення. Не варто підтримувати безнадійні банки. У зв'язку з цим потрібно здійснити їхню інвентаризацію. Необхідно тримати банки за горло, щоб вони не шахраювали. Допомагати доцільно тим із них, в яких здорові активи – якщо це навіть невеликі банки.

Рятувати потрібно активи, а не банки. Слід покласти край спробам банків розрахуватися депозитами вкладників за свої борги. Вихід із кризи можливий лише на основі державного регулювання фінансової системи (рефінансування, рекапіталізація, укрупнення банків).

Третя дія – відновити систему кредитування економіки.

Це неможливо без поступового зниження облікової ставки Національного банку України і ставки рефінансування комерційних банків, використання цільових кредитів і навіть цільової кредитної емісії. Некоректними є спроби безпосередньо пов'язати облікову ставку з рівнем інфляції. При цьому слід розрізняти загальну і цільову емісію, яка є інструментом вирішення проблеми кредитування економіки. Йдеться про кредитування конкретних програм і проектів. Слід вколоти інвестиційною голкою в те місце, де можна отримати найвищий ефект. Основне завдання – не боротьба з інфляцією, а забезпечення економічного зростання. Первинним є матеріальне виробництво, і ним слід займатися насамперед. Згубною є боротьба з інфляцією лише обмеженням кількости грошей в обігу.

Четверта – підтримувати розвиток реального сектору економіки.

Його треба кредитувати, фінансувати кілька пріоритетних державних програм,

суттєво знизити податки для малого та середнього бізнесу, а втрати бюджету у зв'язку з цим покривати з коштів антикризового стабілізаційного фонду. Необхідні податкові пільги на інновації та інвестиції. Потрібно скасувати ввізне мито на високотехнологічне обладнання, якого немає в Україні.

Серцевиною фінансово-економічної кризи є інвестиційна криза. Вона проявляється в зменшенні надходжень зовнішніх інвестицій, їхнього відтоку та зменшенні обсягів процесу внутрішнього нагромадження капіталу. Тому країні потрібен сприятливий інвестиційний клімат. Постійно лунають заклики забезпечити стабільність. Нам потрібна не стабільність, а розвиток. А він залежить від інвестицій у виробництво (перш за все його технологічне оновлення), у людей і захист природного середовища. За прогнозами, спад ВВП в Україні цього року сягне 12%. Тому основною ланкою економічної політики повинно стати фінансування розвитку. Для цього потрібно вирішити три основні проблеми реального сектору: відсутність кредитів, відсутність фінансування державних програм, відсутність покупця продукції.

П'ята дія – диверсифікувати експорт і розвивати внутрішній ринок.

Диверсифікація експорту необхідна у зв'язку зі зміною ситуації у світі. Ця ж обставина зобов'язує перенести акцент на внутрішній ринок, що своєю чергою зобов'язує підвищувати платоспроможний попит підприємств і населення. Розвиток внутрішнього ринку – рятівне коло для нашої економіки. Тому не можна обмежувати бюджетне фінансування і соціальні виплати. Проблема попиту – основна проблема економічного зростання.

Шоста – стабілізувати гривню.

Цьому сприятиме повна заборона на банківські операції в іноземних валютах – кредити, депозити, страхування на території України. Виняток – зовнішньоекономічні операції.

Сьома дія – оптимізувати державний бюджет.

Це неможливо без скорочення недоцільних витрат та збільшення доходної частини бюджету завдяки "детінізації" економіки, контролю за надходженням доходів і їх витратами, децентралізації Зведеного бюджету та залучення до нього державних позик. Треба переходити до "бюджетного федералізму" і відмовитися від теорії та практики бюджетоутворення як величезної фінансової помпи, що качає гроші; з низу до верху, а потім чиновник вирішує: кому і скільки їх дати.

Восьма – утримати соціальні виплати від падіння.

Треба дотримуватися соціальних статей Державного і місцевих бюджетів, не опускатися нижче мінімально прийнятних соціальних стандартів. Кара за порушення цього принципу повинна бути невідворотною.

Дев'ята дія – мінімізувати безробіття.

Створенню нових робочих місць сприятиме залучення інвестицій і державне регулювання трудової міграції з проблемних галузей економіки у пріоритетні сектори, куди здійснюються фінансові вливання.

Десята – оптимізувати поєднання ринкових механізмів і державного регулювання економіки.

Йдеться не про втручання, не про ручне управління, не про дії методом "гасіння пожеж", а про державне регулювання на основі законів, нормативів і стандартів. Наприклад, ціни слід регулювати через встановлений норматив рентабельности на півроку чи на рік постановою Кабінету міністрів, а не щоразу, коли виникає проблема ціноутворення на той чи інший товар. Необхідно ліквідувати такий політико-правовий нонсенс, як комерційні відносини між Національним банком і урядом. Щомісяця Міністерство фінансів сплачує на рахунок НБУ мільйони гривень у вигляді відсотків за так звані борги держави перед своїм центральним банком. З іншого боку, слід покласти край запозиченню урядом грошей у НБУ. Потрібно внести зміни до Закону України "Про Національний банк України", зокрема у статтю 53. Вона не допускає втручання органів законодавчої – Верховної Ради – та виконавчої влади – уряду – в діяльність правління і ради НБУ. Національний банк повинен бути незалежним, але не безконтрольним.

Усі перелічені заходи повинні здійснюватися практично одночасно. Завдяки цьому буде досягнуто швидкого реального і довготривалого ефекту.

Цей зразок інформаційної листівки, що розповсюджується на теренах Макарівського району Київщини з періодичністю один раз на тиждень, до редакції надіслав голова Макарівської РО КУН О.Гончаренко.

Прозрійте, сліпі, а зрячі – зніміть рожеві окуляри

Ні для кого не секрет, що передвиборча кампанія всупереч закону про вибори вже розпочалася. Бруднішого старту українці ще не бачили. Телеефір заповнений результатами опитувань, проведених невідомо ким і невідомо де. Рейтинги деяких кандидатів ростуть, неначе гриби і бігборди, пропорційно до вмісту кишені інвесторів від політики.

Автострада Київ-Чоп скоро перетвориться на портретну галерею. З цих "бігмордів", котрі переплітаються з рекламою цемента і щебеню, прокладок та пропозицій придбати сотні гектарів краденої землі, нам обіцяють райську насолоду від життя, якщо ми оберемо президентом пана Яценюка. Так! Того самого Арсенія, в котрого мама з Коломиї, а батько з Чернівців. Того самого, котрий заявив, що він щирий українець, але порушення деяких національних питань зараз не на часі?!! Вибачте, а коли буде на часі? Тоді коли вже буде пізно?

Згідно з опитуваннями, дані про які нам тлумачать по всіх каналах телебачення, українці вже вишикувалися в чергу поздоровляти двох кандидатів у президенти, котрі своєю чергою виявляють перед своїми хазяями з Кремля вірнопідданство і готовність відпрацювати гроші в майбутньому. Пан Коломойський може пишатися своєю протеже Тимошенко – вона щедро засіює чортополохом свідомість громадян, роздає щирі обіцянки про покращення добробуту "цих баранів і біомаси" (щось схоже ми чули в 2004 р., тільки тоді фігурували козли від іншого кандидата). Пані Тимошенко ніколи не використовує термін Українська нація, а лише народ України.

Вона називає непрофесіональними діями пропозиції ПР про збільшення соціальних витрат, але сама вже забула, що надала перший поштов стрімкому зростанню цін виплатою заощаджень (1000 грн). Промови про зникнення заборгованости по соц.виплатах не витримують навіть легких зауважень: освітяни нашого району масово відправлені у відпустки без виплати відпускних і оздоровчих.

Віктор Янукович поки що не називає нікого особами рогатого походження (може, ще час не настав, або зробив висновки), теж обіцяє покращення життя вже завтра шляхом включення друкарського верстату, аби підняти прожитковий мінімум. Але виникає запитання: чого б не порушити це питання задово до початку фінансової кризи? Один східний мудрець сказав, що з кувшина можна вилити рівно стільки, скільки в ньому є! Цей кувшин – державний бюджет. Уявіть собі, що розпочнеться з цінами, коли торгівля отримає сигнал "хапай". Ми ще не встигнемо отримати першої зарплати або пенсії, а ціни на товари будуть космічними. Все це чистої води передвиборчі брехні.

Знову піднімається питання другої державної мови (а чи не простіше російськомовним українцям вивчити українську мову). Російська пропаганда, до якої долучився новообраний глава Російської церкви Кирило, почала з мовчазної підтримки проросійських налаштованих лідерів протягувати перекручені відомості про кількість росіян, мешкаючих на теренах України (виявляється, що таких не 17%, а 17 млн, тобто майже половина населення, що дасть змогу Москві "захищати" своїх співвітчизників).

Народе, зроби правильний вибір! Задумаймось про те, чи не будуть нас, українців, проклинати наші нащадки??? Не даймо себе одурити!

ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

КРИМСЬКІ ТАТАРИ ОЧИМА УКРАЇНЦІВ

Пам'ятаючи історію, дбати про перспективу

М.БІЛИЙ,
політолог

Кримські татари пікетують Кабінет міністрів України

Більше десяти років читаю публікації науковця І.Лосєва. Для мене був він тим автором, статті якого читаються в першу чергу, чи то публікація в солідному журналі, чи в малотиражній газеті.

Та останнім часом зустрічаю його публікації, від яких на серці неспокійно, і не можу мовчати. Щойно боляче зачепила його стаття "Українці очима росіян: що таке етнічний стереотип і як його подолати" (газ. "Нація і держава" № 28 від 14 липня 2009 р.), а раніше – публікація з думками щодо кримських татар в Українській державі (на жаль, тоді промовчав та не зафіксував назви статті і видання). Це дві теми, які не байдужі мені як українцеві і жителю Криму, де обидві ці теми зачіпають кожного дня.

Тож спочатку про давніше, стосовно кримських татар.

І.Лосєв писав про кримських татар і кримську землю не в історичному ключі, а ніби загравав з кримськими татарами під тиском обставин сьогодення. Суть цього зауваження проясниться нижче.

Спочатку дамо декілька цитат.

"Наша бо земля протягом довгих століть належала до антично-грецького кругу, кругу античної культури Еллади – родовища пізнішої культури і Риму, і Європейського Заходу... До цього кругу не належали тоді ані Середня, ані Західня Європа, ані східні нам – від Заходу і, тим більше, від Півночі – народи. Ми були північною окраїною, північним сегментом цього культурного кругу, що його так розширив герой популярної в нашім середньовіччі повісти – Александер Македонський... Факт приналежності землі нашої Батьківщини до цього кругу, факт довговічного перебування наших пращурів у нім (від VIII ст. до Хр.) дав, мусів дати, величезні наслідки, які жили, живуть і житимуть у нас, в нашій підсвідомості, в нашому організмі, крові і жилах..." (український мислитель Є.Маланюк).

"Він, народ таврів, споконвіків від палеоліту, за усім величезним обсягом знань, близький і споріднений за культурою, матеріальним виробництвом, звичаями, віруваннями, похованнями до всього материкового корінного українського народу, і споконвіків є його невід'ємною і складовою частиною. Народ материкової України і її півострова ще з палеоліту спільно заселяв, обживав і оберігав ці терени як їхній єдиний і вірний абориген" (дослідник історії Криму О.Міндюк).

"Глибини етнотаврійської культури засвідчують зародження її в Оріяні (Україні).

"Трагедія корінного праукраїнського Криму розпочинається з грецької колонізації. Про це розповідає "Влесова книга": "Коли наші пращури Сураж творити почали, греки приходили купцями до торжищ наших, прибутки шукали і, землю нашу розглядаючи, посилали до нас багато своїх юнаків і будинки будували, і гради обміну та торгівлі. І ось одного разу побачили воїнів їхніх при мечах озброєних і скоро нашу землю прибрали до своїх рук. Отак наша земля, яка чотири віки була наша, стала грецька".

"Корінний етнонім на території Криму не сприймає грецького поневолення, адже греки почали таврувати своїх рабів. Корінні мешканці Криму, кіммерійці, що пішли від старовинного оріянського племені – айдайнлянців (у перекладі – діти неба і гір), поступово стають рабами і змінюють свою етнічну назву на таври. Для протистояння рабовласницькій експансії племена оріянської галузі міцніше об'єднуються у Скіфську державу. В VII ст. до Р.Х. частина Криму увійшла до складу Скіфської держави, а політичним центром у III ст. до Р.Х. став Неаполь. В об'єднання вступили скити, поляни, гали, борисфени, саги, роксолани, айдайнлянці та ін., що іменували себе сколотами (сколотитися докупи).

Сколотська держава, яку Геродот назвав Скіфією..." (дослідник історії Криму О.Козуля).

"Опираючись на накопичені у світі наукові історичні, етнографічні та археологічні матеріали, Ю.Липа відкрив очі українцям на стратегічну вісь "Трипільська Україна – Чорне море – Середземномор'я (Ближня Азія, Еллада, Африка)" та на етнічну спорідненість і єдину державність трипільців-антів-русів і трипільців-таврів-русів впродовж тисячоліть старої ери. Розділ "Динаміт археології" книги Ю.Липи "Призначення України" є шедевром філософського осмислення історичного місця неперервного генезису трипільської-зарубинецької-черняхівської України. Там же блискуче пояснено, чому молода хижа угрофінотатаромонгольська московська орда вимушена (вдумайтесь в категорію "вимушена"!) була, загарбавши прадавні українські землі, винищувати там не лише наукові, історичні, етнографічні й археологічні матеріали, а й залишки матеріальної культури (розвалювали античні храми і з храмового каміння будували казарми і конюшні) та мордувати принципових, відданих науці вчених (подумайте самі, хіба ж могла Московія, нахабно натягнувши тогу краденого імені русичів, та ще й з префіксом "велико" і "старшого брата", на щойно вилуплене зі шкаралупи Золотої орди Московське царство, залишити в живих археологів, які довели, що грецькі міста-колонії на північному чорноморському узбережжі посіли на місцях колишніх трипільсько-українських міст-портів, через які йшла перевалка збіжжя, меду, воску, риби, деревини з усієї нинішньої (а тоді Трипільської) України до Месопотамії і древньої Греції фактично в обсягах сучасної європейської міжнародної торгівлі?!)... Московство аж до часів Нової історії у своєму фольклорі не проявляє зв'язку з Кримом (бо не було того зв'язку). І треба чітко усвідомити, що війна за Крим у кінці XVШ ст., яка велась московською імперією з території України, з українським тиловим забезпеченням та за участю великої кількости українських військ, була для Московії подальшим загарбанням чужих земель, а для українців – історично-об'єктивним визволенням своєї" (публіцист М.Білий).

"Те, що, наприклад, у свій час Крим зайняли татари, не значить, що ця первісна наша етнографічна земля перестала бути Українською" (філософ, провідник української нації Я.Стецько).

Зрозуміло, що всі процитовані вище твердження базуються на об'єктивних історичних, археологічних й інших наукових матеріалах з широкої незалежної джерельної бази.

Провідник кримськотатарського народу Мустафа Джімільов у реаліях Нової історії назвав чотири корінних народи Криму: українці, кримські татари, караїми, кримчаки.

На жаль, не всі кримські татари знають історію України так, як М.Джімільов. Декому з них хотілося б мислити окремо історію Криму, починаючи з Кримського ханства (васала Османської імперії), а це небезпечне викривлення історії. Для українців виразне знання про Кримське ханство починається з битви на річці Калці в 1223 р. Від того, що в тій битві військам українських князів не вистачило сил завернути назад загарбницьку монголо-татарську навалу зі Сходу, а лише на певний час призупинити її, скінчилося все осідком невеликого відламку Золотої орди у Криму в іпостасі Кримського ханства, з подальшим етногенезом-перевродженням прийшлих татар у кримських татар. В Кримському ханстві васальна влада (сюзерен – турецький султан) була татарська, але більшість населення складали українці. З часом прийшле ханське васальне утворення зійшло з історичної арени (подібно тому, як зійшла з історичної арени загарбницька арабська влада з Піренейського півострова), але за століття проживання на українській етнічній землі для кримських татар вона стала рідною. Українська держава, на території якої в силу вказаних вище обставин проживають кримські татари в статусі громадян України, зацікавлена сприяти збереженню їхньої національної самобутности за умови усвідомлення і визнання ними саме таких правдивих історичних реалій. До речі, на теренах України (в Галичині, наприклад) багато татарських поселень з тієї ж загарбницької навали зі Сходу, які вищевисвітлені історичні реалії визнають абсолютно.

Обставини сьогоднішнього кримського буття зобов'язують українських і неукраїнських науковців і політиків дотримуватися правдивого тлумачення цих свіжих, надійно задокументованих історичних реалій.

Закінчення в наступному числі.

ПОЗА ЗАКОНОМ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ ФЛОТ РОСІЇ ВКРАДЕНЕ НЕ ПОВЕРТАЄ

Під час святкування дня ВМФ Росії в Севастополі відбулась акція протесту

"ЧФ РФ – флот безкарних злодіїв", "Путін, Медведєв, час вирішити проблему обдурених інвесторів", "Забувши про честь, совість і мораль, нас офіцери флоту обікрали" – такими гаслами біля Графської пристані зустрічали 26 липня севастопольців і гостей свята семеро представників двох сотень пайовиків, гроші яких привласнило будівельне управління Чорноморського флоту Росії і вже більше двох років не віддає квартири по вул. Кесаєва в Севастополі.

Як повідомив журналістам ініціатор акції О.Добровольський, напередодні під час відвідин головнокомандуючим ВМФ Росії адміралом В.Висоцьким російської школи №8 йому вдалося запитати у вищого військового чина, коли будівельне управління ЧФ добудує сплачене ними житло. Пайовик почув у відповідь: "А ви знаєте, у чиєму веденні зараз знаходиться це Будівельне керування?". Вигук: "Це зрозуміло з назви: "Будівельне управління ЧФ РФ" – у веденні Міністерства оборони Росії..." вже залишився без відповіді – п.Добровольського відтіснили охоронці.

О.Добровольський повідомив, що керівництво міста просило не погіршувати протестом атмосферу свята, але небажання військового керівництва вирішити питання вартістю всього 6 мільйонів гривень для завершення будівництва корпусів спонукало до демонстрації вимог. Він також зауважив, що на свято витрачається не один мільйон грошей, і вони хочуть привернути увагу, бо ніяких реальних дій немає, і пообіцяв продовжувати протест проти шахраїв.

Акція тривала не більше 15 хвилин, але привернула увагу журналістів та телеоператорів.

Микола ВЛАДЗІМІРСЬКИЙ,
Севастополь.
Фото автора

ЛІТОПИС БОРОТЬБИ

"МИ ЩЕ ПРИЙДЕМО У ВАШЕ ЖИТТЯ..."

Володимир БОРИСОВ,
член Національної спілки журналістів України

З літа-осені 1942 року "пропагандистська війна" переростає в активну збройно-диверсійну боротьбу проти окупантів. Групи підпільників розгромили поліцейську дільницю в Летичеві, поліцейський кущ у Вербці, вчиняли напади на поліцейські відділки у Меджибізькому та Деражнянському районах, знищували живу силу і техніку на шосе Летичів-Вінниця, псували лінії зв'язку, розстрілювали поліцаїв і власовців, які вірою і правдою служили окупантам, здійснювали диверсії на залізниці в Деражнянському районі.

Активізація підпілля ОУН на Летичівщині, зокрема й націоналістичних формувань в Україні взагалі, не могла не привернути увагу окупаційних властей. На початку 1943 року німецьке командування в особі генерального комісара округи Волинь-Поділля Шене повідомляло, що "у багатьох районах Волині німецьке управління не існує. В районах Горохів, Любомиль, Дубно, Крем'янець та частково Луцьк треба говорити про повстанський рух... Український рух опору також надзвичайно посилив боротьбу майже в цілій окрузі (Волинь і Поділля). Він проявився і в таких досі спокійних місцях, як Проскурів, Летичів, Ярмолинці... Українські націоналісти завдають більше труднощів, як радянські банди...".

Гауляйтер Е.Кох звертається з листом до міністра "східних земель" А.Розенберга, в якому стверджує, що "українські націоналістичні банди на території генеральної округи Волинь-Поділля мають суворе і вміле керівництво і вражаюче озброєні. Вони нападають на об'єкти, важливі для експлуатації і постачання фронту, а також на залізницю, мости, елеватори".

Нарком Держбезпеки УРСР Савченко в свою чергу 24 травня 1943 року інформував начальника Українського штабу партизанського руху Т.Строкача: "Ряд джерел і захоплених нами документів свідчать про те, що, незважаючи на масові репресії німців проти оунівців, зокрема прихильників С.Бандери, останні не тільки не згорнули своєї боротьби, а навпаки, перейшовши в глибоке підпілля, значно посилили її. Встановлено, що ОУН поширило свою діяльність на всю Україну. В усі області УРСР ОУН направила своїх емісарів, створила підпільні організації, центри і легіони, закладає склади зброї, боєзапас і друкарні, готує кадри для збройної боротьби".

Не можна сказати, що про боротьбу летичівських патріотів-підпільників з ОУН не згадувалось у часи СРСР. Ще в 1965 році про їхні ратні справи у досить своєрідній манері писав у статті "Летичів. З історії рідного краю" ("Радянське Поділля", 21.08.1965 р.) краєзнавець С.Гуменюк: "У період Великої Вітчизняної війни у Летичеві активно діяла підпільна група радянських (!??) патріотів. У кінці 1941 року вони перерізали телефонний зв'язок між Летичевом і Новим Костянтиновим, на початку 1942 року – між Вінницею і Проскуровим, у 1943 році кинули гранату в поліцейське приміщення, підірвали легкову машину з есесівцями, неодноразово на телефонних стовпах і будинках міста появлялися зведення Радінформбюро (!?), заклики до боротьби з окупантами. На превеликий жаль, до цього часу не вдалося встановити імен учасників Летичівського підпілля...".

Змушений був лукавити дослідник історії рідного краю. Імена підпільників були відомі на той час досить широкому загалу. Були в живих ще багато свідків, учасники підпілля. Але назвати їхні імена, означало визнати факт існування антифашистського підпілля ОУН в самому серці Поділля. А це суперечило догмам "головної спрямовуючої сили" радянського суспільства – КПРС.

Факти боротьби підпілля ОУН не могли обійти своєю увагою і прокомуністично налаштовані укладачі 6-го тому "Книги Пам'яті України. Хмельницька область", виданого вже в часи незалежності 1996 року, але й для них, напевно, сама згадка про антифашистську боротьбу "бандерівців" є неприйнятною. Автор вступної статті "І твоя частина в Перемозі" І.Шиманський пише: "Суворою пересторогою гітлерівцям та їхнім псам-поліцаям стали диверсії, вчинені підпільниками в Летичеві. В 1943 році вони кинули гранату в поліцейське приміщення, а також підірвали машину з есесівцями. Сміливі дії патріотів викликали переполох серед тих, хто уособлював окупаційну владу в подільському містечку Летичеві, і піднесення серед місцевого населення, яке реально відчуло, що фашистська влада приречена на неминучу загибель. Всіляко підтримувало населення бійців патріотичного підпілля".

Як бачимо, тут уже радянські підпільники з Летичева переведені до "патріотичного підпілля". І за це, як кажуть у народі, спасибі.

Арешти летичівських підпільників розпочалися напровесні 1943 року. Олена Матвєєва, яка працювала на біржі праці в Летичеві перекладачем, ще встигла викрасти і знищити списки молоді, яку мали відправити до Німеччини, врятувавши від німецького рабства сотні юнаків і дівчат округи. В лабети жандармів один за одним потрапляють В.Мазур, О.Матвєєва, І.Очківський, П.Пантелеймонов, В.Лучков, П.Транчук І.Яворський, М.Потапінський, Л.Бучик, Т.Дудник, О.Бригида, Д.Зборовський, Ф.Поплавський, О.Слащук, Я.Заверуха, І.Сабодан з Летичівщини, а також О.Коваль, М.Демчишин, І.Бегеба, Г.Чорнолуцький, І.Замрачило, Г.Романишин, Ф.Мрук, І.Прокопов, Г.Гасюк, Ф.Савчук, В.Биць, В.Ткачук із Копачівки Деражнянського району.

Вдалося уникнути арешту Л.Гусар та Є.Оберемку. Не далися живими до рук гестапівців Слободян та Горновий. Вони були вбиті під час арешту за спробу опору. Загинув смертю героя й окружний провідник Зубенко-Холодний. Почувши про арешти бойових побратимів, він вирішив пробиратися в с. Багринівці Літинського району Вінницької області, де в той час, як свідчить фронтовик, учасник Другої світової війни М.Данилюк, знаходилося керівництво Вінницького обласного осередку ОУН. Але дістатися в Багринівці йому не вдалося. Зупинившись на відпочинок у директора школи в с.Білецьке Б.Лятовського, він був зраджений ним. Оточений карателями, прийняв нерівний бій і останній набій залишив для себе. 18 серпня 2001 року прах Зубенка-Холодного з сільських задвірків був перепохований у центрі села поряд з могилою воїнів Червоної Армії, які загинули під час визвольних дій у 1944 році. Тих, хто не потрапив у гестапівські лабети, винищили в повоєнний час енкаведисти. В чорних нетрях ГУЛАГу на віки-вічні загубилися сліди П.Супруна, В.Бощука та М.Капкана.

Після загибелі провідника окружним проводом ОУН була віддрукована листівка-некролог, у якій були такі слова: "Вічна слава героям, які віддали своє життя за волю України! Ні на крок не відступимо від ідей, які вони нам вказали, і за які поклали своє життя. З честю виконаємо обов'язок, який вклав на нас наш народ: воля або смерть!"

Підла зрада допомогла фашистам знищити потужну підпільну організацію українських борців проти нацистських окупантів за волю і незалежність рідної України? Про це розповідають архівні документи, вміщені у книзі Володимира Сергійчука "Український здвиг: Поділля" 1939–1955. Київ, Українська видавнича спілка, 2005 р.

Заарештованих підпільників відправляли до Старокостянтинівського гестапо в розпорядження штурбанфюрера Графа, який навіть серед своїх колег-гестапівців вирізнявся лютим норовом, жорстокою вдачею і жагучою ненавистю до ворогів "рейху і фюрера". "Заплічних справ майстри", підлеглі Графа гестапівці і поліцаї, допитували членів підпілля вдень і вночі, били і мордували, намагаючись "вибити" імена тих, хто розповсюджував листівки, був причетний до диверсій і добував зброю, підтримував і словами, і ділом ідею самостійної України. Після нелюдських катувань, принижень і знущань патріотів розстрілювали. Так, лейтенанта Червоної армії, оборонця Києва Я.Заверуху вбили пострілом з пістолета в потилицю, а тіло кинули в яму з нечистотами. Володю Лучкова із Ставниці катували так, що в нього повипадали очі з зіниць. Івану Сабодану заганяли під нігті голки, здирали дротяними щітками шкіру, розчавлювали дверима пальці рук.

З садистською насолодою знущалися кати над дівчатами-підпільницями. Олену Матвєєву та Оксану (прізвище невідоме, вона була з похідної групи "Південь") зв'язували спина до спини і цькували озвірілими, як і самі кати, собаками. Проте ніякі муки не зламали духу патріоток землі української. Повернувшись до камери, обмивши і перебинтувавши рани, вони розважали товаришів по нещастю піснями, віршами. У пам'яті заручниці Є.Заверухи-Могильної збереглася в нам'яті пісня, яку співала у камері Оксана:

Встань, Тарасе, пробудися,
На народ свій подивися,
Як народ твій тут бідує,
Як по тюрмах голодує,
Все по тюрмах дні і ночі
Виплакала карі очі.
Ми катів не боймося
І крізь сльози сміємося,
Бо настане така днина,
Й буде вільна Україна,
Буде вільна молодая,
Нас, замучених, згадає...

Вона говорила, звертаючись до заручників: "У вас є можливість вижити. Нас вони знищать, пощади нам не буде. Але пройдуть роки, і ви обов'язково згадаєте про нас. Ми ще прийдемо у ваше життя. Обов'язково повернемось з того світу..."

Правду про останні дні життя українських патріотів в Старокостянтинівській тюрмі, що була розташована в стінах Христо-Воздвиженського храму, донесли у своїй пам'яті до наших днів заручники Є.Заверуха-Могильна та А.Заверуха з Летичева, П.Бегеба, С.Бегеба, О.Замрачило з Копачівки, а також підпільники, які були засуджені до каторжних робіт в Німеччині – Ф.Поплавський, О.Слащук, Д.Зборовський з Летичівщини, В.Биць з Копачівки, О.Сабодан з Марковець.

В незалежній Україні збулись пророчі слова підпільниці Оксани. Вони повертаються. Випливають із забуття їхні імена, очищені від скверни комуністичної пропаганди, яка записала їх у чорні списки ворогів.

Вони боролися за незалежну Українсьііку Державу, за кращу долю рідного народу під знаком Тризуба і синьо-жовтим прапором, які сьогодні є символами нашої держави. І їм належить достойне місце в когорті борців за вільну і соборну Україну – державу, що постала на крові та кістках героїв.

Закінчення. Початок у №297.

Валерій КОСТЮКЕВИЧ

Безперечно, розпочинаючи у середині 80-х років минулого століття вимушену модернізацію компартійно-радянської тоталітарної системи, названої перебудовою, Горбачов і його однодумці не передбачали, до яких глобальних наслідків вона призведе. Хоча з історії відомо, що навіть обмежена демократизація керівних державних структур і суспільства, надання громадянам деяких свобод неодмінно розширюють усвідомлення широкими масами людей своїх прав і посилення національних рухів. Україна, компартію якої тоді очолював вірний старим догмам Щербицький, у цьому довгий час відставала і навіть отримала в демократичних колах таке визначення, як "заповідник застою". Щоправда, на Західній Україні вже за кілька років почали з'являтися організації, які ставили завдання демократизації і пробудження національної свідомости. Певна робота, яка, втім, до певного часу не виплескувалась у суспільні форми, йшла в інших регіонах. Навесні 1987 року буквально вибуховою хвилею по Житомиру, та й по всьому тодішньому Радянському Союзу, пройшли статті журналістки газети "Радянська Житомирщина" Алли Ярошинської, опубліковані в московській газеті "Ізвєстія", в яких викривалися користолюбство, пристосуванство, консерватизм місцевих партійних і господарських керівників, котрі імітували реформи. Поруч з нею в той час був журналіст і секретар обласної організації Спілки журналістів Яків Зайко, за що його і звільнили з цієї посади. Вони утворили неформальний клуб "За перебудову!", в засіданнях якого брали участь люди з активною позицією – журналісти, письменники, інженери, вчителі, представники інших професій. Лідери клубу тримали постійний контакт з людиною, яка вже тоді була легендою, – письменником Євгеном Концевичем. Згодом до них приєднались інженер Житомирської філії Київського політехнічного інституту Олександр Сугоняко, викладач тієї ж філії Віталій Мельничук, багато інших небайдужих людей.

Коли керівництво КПРС зважилось на проведення у 1989 році виборів народних депутатів СРСР на альтернативній основі, у Житомирі на базі клубу "За перебудову!" сформувалась група, яка підняла гасло висунення незалежного кандидата. Ним стала А.Ярошинська. Взимку і навесні того року місто сколихнули багатотисячні мітинги, організовані її командою, на яких, крім вимог реєстрації А.Ярошинської, були висунуті спочатку гасла підтримки перебудови радянської політичної і економічної системи, започаткованої Горбачовим, демократизації КПРС (на перших етапах вважали, що це можливо), відставки міськкому і обкому КПУ. Дещо пізніше – соціальної справедливості, необхідності демократизації всього суспільства, обмеження всевладдя компартії, забезпечення прав і свобод громадян, засудження злочинів більшовицького режиму, заперечення комуністичного тоталітаризму як антилюдської ідеології і практики здійснення влади. Автор цих рядків без роздумів приєднався до цього руху, який обрав для себе назву "Громадянський фронт сприяння перебудові" або скорочено ГФСП. Крім самої А.Ярошинської, керівне ядро сформували вже згадані Я.Зайко, О.Сугоняко і В.Мельничук, які виявили неабиякі лідерські й організаторські якості. Звісно, без прошарку свідомих людей, які їх підтримали, проводили агітаційну роботу в трудових колективах, ГФСП не зміг би змагатися за успіх. Ресурс фронту складав не менше 500 активних "багнетів", і навколо них гуртувалися тисячі мешканців Житомира і області. Про житомирські події почули у всіх куточках тодішньої країни. За Ярошинську проголосувало 90% тих, хто прийшов на дільниці.

Приблизно тоді ж у Житомирі й області утворилось відділення Товариства української мови імені Тараса Шевченка (ТУМ), яке очолив журналіст

ЖИВА ІСТОРІЯ

ЕВОЛЮЦІЯ ЦІННОСТЕЙ

Про деякі наслідки і уроки "житомирської революції" 20-річної давности

Святослав Васильчук, з'явилась місцева організація Української Гельсинської спілки, очільником якої став колишній офіцер Радянської Армії Валерій Колосівський. Одне з головних гасел, що висунув ТУМ на тому етапі, був захист української мови і культури. УГС разом з вимогами дотримання прав людини наголошувала на національних правах українців, в тому числі щодо прагнень мати власну державу. Між ГФСП і цими структурами склались з одного боку партнерські стосунки, але одночасно виникали тертя. Керівники ТУМ наполягали, щоб ГФСП підтримав їхні національні гасла і прийняв українську мову як робочу. Але на той час Громадянський фронт не був готовий піти на це, оскільки, повторимо, сформувався як загальнодемократичний рух з наголосом на соціальній справедливості. ГФСП також не виявив бажання влитися до Народного руху України за перебудову, програмові засади якого були опубліковані в перші місяці 1989 року в "Літературній Україні". Організаційна робота зі створення НРУ тривала практично паралельно із становленням ГФСП як організованої структури. Але Громадянський фронт провів свою установчу конференцію на 2 місяці раніше, ніж Рух, у липні 1989 року – власне тому у Житомирі (про що дещо пізніше) нещодавно відзначили 20-річчя його заснування і одночасно подій, названих "житомирською революцією".

На жаль, конкуренція між двома основними громадсько-політичними силами Житомирщини, реально альтернативними КПРС – ГФСП і Рухом – загострилась у часи проведення взимку і навесні 1990 року кампанії з виборів народних депутатів України і депутатів місцевих рад. Керівництво місцевих організацій НРУ і УГС запропонувало, щоб ГФСП підтримав їхніх кандидатів, зокрема С.Васильчука та колишнього в'язня радянських концтаборів, який незадовго до того вийшов на волю, безумовно гідну людину і українського патріота Василя Овсієнка. Але ГФСП кандидатами до Верховної Ради України (тоді УРСР) у Житомирі висунув своїх лідерів – Я.Зайка, В.Мельничука і О.Сугоняко. До цього часу автор впевнений, що таке рішення було правильним – компартійна і радянсько-господарська номенклатура тоді значно краще підготувалась до виборів і висунула сильних кандидатів. Рух на той час не мав такого авторитету на Житомирщині, як ГФСП, тому не зміг би забезпечити перемогу своїх висуванців, навіть якщо б до цього долучився Громадянський фронт зі всіма своїми організаційними, мобілізаційними і ресурсними ресурсами. Хід і результати виборчої кампанії є сильними аргументами на користь подібних тверджень – кандидати від ГФСП кожний у своєму окрузі в Житомирі перемогли ставлеників чинної компартійної влади. Причому у відчайдушній боротьбі, і знову з багатотисячними мітингами та іншими велелюдними акціями. До негативних моментів тієї кампанії слід віднести те, що обидві сторони не утримались від взаємних звинувачень. Водночас, переконаний автор, Фронту слід було в низці житомирських виборчих округів з виборів до обласної ради підтримати висунення лише кандидатів Руху (в окремих округах так і було). А ось до своїх списків кандидатів у депутати Житомирської міської ради ГФСП вніс значно більше рухівців, ті потрапили до мерії, і це зіграло велику роль у низці дій даного органу влади і еволюції значної частини її депутатів.

Під час проведення однієї з акцій у Житомирі навесні 1989 року.

Вирішальну роль зіграло ініційоване депутатами від Руху рішення міськради (і її президії) про дозвіл використовувати національну символіку на території міста і встановлення над її будинком поруч з червоно-лазуровим прапором УРСР синьо-жовтого національного прапора, прийняте наприкінці травня 1990 року. Депутати від ГФСП практично в повному складі підтримали його, що і забезпечило успіх. Це був перший акт подібного роду на схід від Збруча. Даний момент можна вважати поворотним в еволюції поглядів більшості членів ГФСП від загальнодемократичних до національно-демократичних. В тому числі і для автора цих рядків. Логіка боротьби за демократію рано чи пізно приводить до визнання права народів на визначення своєї долі. Для тих, хто визнає свободу однією з найбільших цінностей, повинно було прийти і прийшло усвідомлення істини, що безумовне право на неї має український народ, великий народ з тисячолітньою історією, здобутками і одночасно трагедіями. На жаль, з часом погляди частини фронтівців (меншої, але все ж) еволюціонували в зовсім іншому напрямі – дехто нині виступає запеклим адвокатом агресивної антиукраїнської політики Росії.

Щодо Житомирської міської ради (навесні 1990 року її очолив В.Мельничук), до її безумовних здобутків, які мали далеко не місцеве значення, слід також віднести започаткування видання міськрадівської газети "Вільне слово" (її редактором став Михайло Сидоржевський) – першої дійсно незалежної від влади газети в області; організацію спротиву гекачепістському путчу у серпні 1991 року (його очолив О.Сугоняко), захоплення в ході тих подій будівель міськкому і обкому КПУ, які підтримали антиконституційний заколот. У ті дні М.Сидоржевський оперативно організував видання спеціальних випусків "Вільного слова", в яких друкувались матеріали про незаконність заколоту і заклики до непокори путчистам. 24 серпня того ж року всі троє депутатів Верховної Ради від Житомира проголосували за прийняття Декларації про державну незалежність України.

За подіями 1989–1991-х років укоренилась назва "житомирська революція". Тобто ГФСП є чим пишатися, і його феномен рано чи пізно стане об'єктом уважного дослідження істориків. Але фактом є й те, що з від'їздом лідерів до столиць, а також у зв'язку зі спадом народного підйому, за кілька років фронт як організована структура припинив своє існування. Головне питання, яке постало перед ним, як і перед іншими подібними рухами, котрі з більшим чи меншим успіхом діяли в деяких містах України: залишатися регіональною організацією чи влитися до загальнодержавних структур, того ж Народного Руху України, який на той час був найпотужнішим серед громадсько-політичних утворень національно-демократичного спрямування. Реально справа пішла за іншим сценарієм – більшість активістів фронту в індивідуальному порядку розійшлась по різних партіях, стали членами того ж Руху, інших загальноукраїнських партій, часто з дуже різними ідейно-програмовими установками. Найбільш стійкі (раніше сказали б – ідейні) фронтівці наприкінці 2004 року взяли участь у "помаранчевій революції", де знову продемонстрували свої кращі якості. Але загальна картина підтвердила правило – якщо регіональна громадсько-політична структура не зможе постати як загальнодержавна або не впишеться в загальнодержавні утворення, перед нею лише дві перспективи – залишитися чисто місцевим явищем або зникнути з арени суспільного життя. Як і 20 років тому, суспільну конкуренцію здатні витримувати лише організовані структури з сильними лідерами. На думку автора, за останні 20 років на Житомирщині якщо і з'явились політики калібру лідерів ГФСП за політичними, моральними, ідейними якостями, то таких можна пригадати не більше одного-двох.

І ось ювілей. До Житомира прибула вся четвірка лідерів – А.Ярошинська зараз є громадянкою Росії, живе у Москві, перераховувати її титули і звання взагалі неможливо. Скажемо лише, що їй свого часу було присуджено Альтернативну Нобелівську премію, крім того, вона є автором низки книг, зокрема з проблем ядерної безпеки, наслідків Чорнобильської катастрофи, а ще романів, підготувала до друку книгу про події, пов'язані з "житомирською революцією". Я.Зайко зараз активно працює в Асоціації депутатів Верховної Ради попередніх скликань, В.Мельничук є віце-президентом компанії "КІНТО", а О.Сугоняко очолює Асоціацію українських банків. Зібралось також більше сотні тих, хто піднявся у ті роки на демократичні барикади. Переважали, що й зрозуміло, ностальгічні спомини. Водночас від лідерів прозвучали певні оцінки і меседжі.

А.Ярошинська: Україна стоїть на краю прірви, і я дуже непокоюсь за її долю.

Я.Зайко: політичний цикл замкнувся, і потрібно починати все спочатку на засадах нового духовного прориву.

О.Сугоняко: нинішня влада – це молох, страшніший від радянського (?!). Час створювати Україну, як її задумав Бог. Необхідно розширювати сферу довіри і добра.

В.Мельничук: нинішні партії не є виразниками волі народу, державна машина залишилась сталінсько-радянською в своїй суті, необхідна громадянська активність знизу, отже мова може йти про започаткування нового громадського руху.

І практично всі вони говорили про необхідність повернення до мажоритарної виборчої системи, приведення до влади нових людей і сил.

Колишні лідери місцевого Руху, інших організацій національно-демократичного спрямування, серед них С.Васильчук, В.Дехтієвський, В.Колосівський наголошували, що боротьба за Україну продовжується, а тому варто з помилок минулого, особливо роз'єднаности патріотичних сил, зробити висновки.

М.Сидоржевський у своєму виступі цілеспрямовано провів думку (яка, на жаль, не отримала розвитку в інших виступах), що однією з головних проблем для України на нинішньому етапі є формування національної ідеї, спільної для всіх регіонів України, і в якій би потреби національного становлення поставали у зв'язку із соціальними аспектами. Також він відзначив, що "родовою травмою" української державності, яка дається взнаки дотепер, було утворення правлячого гібридного альянсу компартійної номенклатури і т.зв. "націонал-демократів". За його словами, цей яловий і червивий союз, зрештою, іліг у підмурівок Української держави, зумовивши більшість її теперішніх проблем.

Зібрання і четвірка також мляво відреагувало на проблеми, які озвучив автор: щодо загрози для незалежності України з боку Росії, яка стає особливо небезпечною в умовах тривалого конфлікту між українськими керманичами і різними політичними групами; щодо можливости відновлення довіри, коли навколо лідерів є люди, готові міняти свої принципи залежно від кон'юнктури; стосовно необхідности координованих дій з іншими проукраїнськими силами. Бо в разі, коли Росії вдасться "підім'яти" Україну, майже із 100-відсотковою впевненістю можна спрогнозувати, що нам буде нав'язана модель "суверенної демократії" по-російськи, коли народ позбавляють свободи вибору, а реальну опозицію витісняють з влади. Або ще гірше – нам повернуть радянську модель, яку зараз активно реабілітують в Росії з відмиванням іміджу тиранів на кшталт Сталіна. Наслідки для України відомі з історії – масовий терор, голод, утиски української культури, прогресуюче відставання в розвитку від успішних країн. Отже виникає запитання: чи усвідомлюють це колишні лідери Громадянського фронту, чи адекватно сприймають нинішню ситуацію в світі, в країні і в Житомирі зокрема? Чи не сталося певної трансформації їхніх цінностей?

...Організувавши відзначення згаданої дати, безумовно, переломної в історії Житомирщини, і, думаю, України, лідери ГФСП знову продемонстрували свої кращі якості. До названого зібрання з їхньої ініціативи було також видано великий збірник "Житомирський прорив" із спогадами безпосередніх учасників "житомирської революції" про ті події. Книга і "круглий стіл" мають нагадати, за що піднялись на боротьбу тисячі й тисячі людей 20 років назад, які цінності їх надихали. Тим більше, що з боку нинішньої влади вже виявилась тенденція суттєво применшувати роль демократичних рухів, започаткованих у кінці 80-х років XX століття, в завоюванні незалежности України і становленні засад демократії. Наприклад, проголосувавши за відзначення 90-річчя українського комсомолу, Верховна Рада дотепер не ухвалила рішення про державне вшанування 20-ї річниці НРУ.

І насамкінець. Зібрання ухвалило рішення про звернення до міської влади з клопотанням про присвоєння Аллі Ярошинській звання "Почесного громадянина Житомира". Слід зазначити у цьому зв'язку, що його вже давно отримав колишній перший секретар Житомирського обкому КПУ Василь Кавун, на совісті якого затримка з евакуацією людей, і насамперед дітей, з тих районів області, яких під час аварії на ЧАЕС уразила радіація, і відставки якого домігся ГФСП. А ще Антон Малиновський (у 1991 році був головою облвиконкому), який у дні ГКЧП розіслав для виконання вказівки лідерів путчу зі своєю резолюцією. Крім них, звання почесних громадян міста присвоєно ще кільком компартійним і радянським керівникам кінця 80-х – початку 90-х років XX століття. Воістину, за що боровся ГФСП? За що боровся Рух?

м.Житомир

ЧИН І ЧЕСТЬ

ХРЕСТОМАТІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ

Нещодавно Українською Видавничою Спілкою імені Юрія Липи в Києві (а не у Львові, як подали деякі ЗМІ) з нагоди сторіччя з дня народження Провідника ОУН Степана Бандери та 80-ліття створення ОУН видано збірку "Антологія українського націоналізму".

Віктор РОГ

Потреба у виданні такого збірника назріла давно, адже найкращим аргументом у дискусії про роль і значення українського націоналізму в національно-визвольному русі та процесі українського державотворення є першоджерела. Резонанс, який викликала перша презентація книги у Львові за участю Голови ОУН Стефана Романіва та провідних істориків і політологів, цьому став яскравим підтвердженням. Брак відповідної літератури є очевидним, як очевидним є і той факт, що уявлення про український націоналізм у багатьох співвітчизників сформовані під впливом комуністичної пропаганди, дуже далекої від історичної правди. Та і сьогодні не бракує чинників, які продовжують всіляко паплюжити і перекручувати ідеологічні засади та політичну практику українського націоналізму.

До збірки, котру сміливо можна вважати своєрідною хрестоматією українського націоналізму, увійшли основоположні праці теоретиків українського націоналізму першої половини XX століття. Тематика творів охоплює широкий спектр проблематики: морально-етичні аспекти, геополітичні напрямні, філософські підстави, державотворчі концепції, соціальні питання, політичні візії. Ідеологічна спадщина українського націоналізму багата і багатогранна, в одній книжці неможливо охопити повне коло авторів, тем і текстів, зокрема, на жаль, до тому не увійшли вартісні праці Юрія Бойка, Дмитра Штикала, Євгена Онацького, Михайла Колодзінського, Ярослава Старуха, Ярослава Оршана, Дмитра Маївського, Євгена Маланюка та інших теоретиків і публіцистів. Сподіваємось, що зацікавлений читач знайде можливість ширше ознайомитися з писаннями цих та інших авторів завдяки публікаціям у збірниках і періодичних виданнях.

С.БАНДЕРА

Тексти, поміщені в антології, з'явилися на світ у різний час і за різних обставин. Передвісниками та ідеологічним обгрунтуванням организованого націоналістичного руху слід вважати праці Миколи Міхновського "Самостійна Україна" і Дмитра Донцова "Націоналізм", написані на початку століття, перша – ще до початку Української революції, друга – по її поразці. Добірка творів Юліана Вассияна, Дмитра Андрієвського – це початки творення ОУН; Зенон Коссак, Дмитро Мирон, Олег Ольжич, Олена Теліга, Ярослав Стецько, Микола Сціборський, Юрій Липа писали в 30-х – на початку 40-х років минулого століття, до початку нападу Німеччини на СРСР. Петро Полтава, Василь Галаса і Осип Горновий пропонували свої розробки в часи безпосередньої збройної боротьби УПА, а статті Степана Бандери, Романа Бжеського, Володимира Яніва та Степана Ленкавського написані в умовах вимушеної еміграції в кінці буремних сорокових. Відповідно всі ці обставини наклали відбиток на стиль, тематику і тональність текстів.

Готуючи антологію, вважали доречним помістити до неї, окрім власне авторських текстів, також основні світоглядні заложення ОУН – так званий "Катехизис українського націоналіста" (Декалог, 44 правила життя, 12 прикмет характеру), але за час, протягом якого готувалася книга, ці документи були надруковані в кількох виданнях (зокрема "Іди за мною!", "Нарис історії ОУН" Петра Мірчука) досить масовим накладом і таким чином нагальна потреба поміщати їх в антології відпала.

За задумом, пропонована збірка є лише першою частиною двотомника. До другого тому мають увійти матеріали Великих Зборів та конференцій ОУН і авторські публікації другої половини XX століття.

Принагідно щиро дякуємо всім, хто долучився до підготовки, видання та популяризації книги. Презентацію антології заплановано провести незабаром у Києві та в обласних центрах України.

Придбати книгу можна за адресою: 01034 м. Київ, вул. Ярославів Вал, 9 п. 4, тел. (044) 234-70-20

ХУТІР МАЗЕПА В КАНАДІ

До 95-річчя д-ра Володі Ониськіва, українського патріота, засновника садиби "Хутір Мазепа" у Канаді

Де магістраль на Монреаль,
Мазепи Хутір – як раїна,
Взірчаста брами пектораль,
Тризуб засяяв – Україна!
Тут парк і сад, город, як наш.
Ставок і млин. Мов князь – Ониськів.
Хвилює Запорозький марш –
Виструнчуйсь чи схиляйся низько.
Мазепи світ! Під вишень цвіт
Посол Лук'яненко прилинув:
Не тьохне соловей між віт –
Та ллється мова солов'їна...
Це тут стежки дітей ведуть
На Січ, у пісню, до сунички,
І Буковина тут як тут –
До бринзи, ген, Ониськів кличе.
Згадав, як бізнесом краси
Скорив Париж, про Київ мріяв,
І в Русі з нами стяг носив,
Як візу мав до нас, у мрію...
Що в серці ніс супроти літ
Й несе в душі до Батьківщини? –
На шаблі отчий заповіт:
"За волю й славу України!".
В Галаці круглий сирота
Й відмінник круглий був на хвилі,
І патріотом виростав,
Вклонявсь Мазепиній могилі.
Трипілля в нього і наш час –
В історії мистецтва й зброї.
Тут гетьман сам зустріне вас –
Махне з портрета булавою...

Василь ВАСИЛАШКО,
член НСПУ

УКРАЇНСЬКИЙ СВІТ

"З КНИГОЮ ПО КРАЇНАХ І КОНТИНЕНТАХ"

У Національному музеї літератури (м. Київ) відкрилася виставка робіт Віктора Кузьменка "З книгою по країнах і континентах", організована Міністерством культури і туризму України спільно з журналами "Вітчизна" і "Всесвіт" та НМЛ України. Тут експоновано ілюстрації, обкладинки, заставки, плакати, колажі, різноманітні за тематикою та технікою виконання офорти, гравюри тощо, створені Віктором Кузьменком для різних видань та авторів, з якими він співпрацював чи працює нині – "Всесвіт", "Вітчизна" та ін.

Юліана БАБКОВА

Особливість книжкової графіки В.Кузьменка полягає в національній самобутності, багатоманітності стильових підходів, максимальному наближенні до розмаїтої дійсности. Відомий поет і однокурсник ювіляра Борис Олійник на відкритті свята підкреслив символічність презентації робіт художника саме в Літературному музеї, адже в доробку художника ціла бібліотека – більш ніж 400 власноруч оформлених книжок майстрів літератури: твори О.Гончара, П.Загребельного, І.Драча, В.Фолкнера, Ж.Амаду, Х.Кортасара та ін. Борис Олійник підкреслив, що дуже важко переоцінити все, що В.В.Кузьменко зробив для літератури, бо він працював завжди, цей "безмежно талановитий чоловік" навіть у найважчі часи не перейшов на конвеєр ремесла, він постійно розвивається і вдосконалюється. І секрет успіху в тому, що Віктор Кузьменко не просто хороший ілюстратор, а талановитий конструктор книги, творець її цілісного образу.

"Він читає життя багатьох країн і передає в образах ілюстрацій", – підкреслив розмаїття тематики творів митця у своєму виступі письменник М.Шудря. Сам художник розповідає: "Я люблю подорожувати. Ці поїздки навчили мене, як треба збирати, обробляти матеріал та створювати образ. Так з'явилися ілюстрації до книг серії "Народна мудрість" (Баскські, мексиканські, китайські, колумбійські народні прислів'я та приказки).

"Невичерпний художник" – саме так коротко і ясно можна охарактеризувати В.В.Кузьменка. Він щедро дарує нам велику кількість яскравих образів і свіжих почуттів. Екстрачутливий, колосально працелюбний і талановитий художник виконує подвійну місію творця. Як сенсор В.В.Кузьменко вишукує між рядків авторські почуття скрупульозно і до останньої краплини. Як людина – вбирає ці почуття, ніби п'є воду в пустелі, і, відокремившись від себе самого, перетворюється на оболонку, сповнену чужих емоцій, а потім за допомогою своєї уяви намагається передати відчуте в ілюстраціях. Це особливий дар, можна з впевненістю сказати – талант митця, Митця з великої літери.

"Віктор Кузьменко завжди йшов попереду. Узявши за чепіги плуга, він орав творчу ниву і отримав блискучий урожай", – так висловився про творчий шлях митця народний художник України В.Лопата на відкритті виставки робіт В.Кузьменка. З картин художника-ілюстратора віє свіжістю почуттів, актуальністю тематики: він пропагує красу щодення, яскравість емоцій, експресію почуттів, любов до життя і до людини. Все, од матеріалу й до побудови композиції, оригінальне, роботи ніби перетинають всі кордони банальності та традиційності, погляд художника ясно дивиться в майбутнє, шукає нові, динамічні засоби відтворення емоцій. "Він наче вулкан, який спить", – так охарактеризувала художника поетеса Світлана Йовенко.

Україна має пишатися, що є така людина! Віктор Кузьменко відкрито і щедро вводить в наше мистецтво нове, змушує нас прокинутися від летаргійного сну; не забуваючи історичні досягнення, обернутися обличчям до нового, свіжого подиху вітру і високого сонця. "Працюємо на духовність", – це кредо Віктора Кузьменка – художника, ілюстратора.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9